

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 675)
udenrigsministerråd
(Offentligt)

URU, Alm. del - bilag 228 (Løbenr. 13469)
UPN, FT del - bilag FT 75 (Løbenr. 13470)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	6. maj 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 8. maj 2002 - dagsordenspunkt rådsmøde (udenrigsministre) den 13. maj 2002 – vedlægges Udenrigsministeriets reviderede notat vedrørende dagsordenspunkt 11.

REVIDERET AKTUELT NOTAT

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	6. maj 2002
Emne:	Rådsmøde (udenrigsministre) den 13. maj 2002. Dagsordenspunkt 11: Iran		

Nyt notat.

Rådet forventes at godkende forhandlingsdirektiver fra Kommissionen vedrørende en handels og samarbejdsaftale med Iran. Rådet forventes endvidere at vedtage igangsættelse af forhandlinger med Iran om en handels- og samarbejdsaftale.

Hvad angår forhandlingsdirektiverne udestår spørgsmålet om, hvorvidt man fra EU's side som udgangspunkt skal stile mod en ren fællesskabsaftale mellem EU og Iran med tilknyttede fælleserklæringer om politisk dialog og samarbejde om terrorbekæmpelse, eller om disse politiske emner bør medtages i aftaleteksten. Det forventes, at dette punkt afklares forud for rådsmødet.

Rådet vedtog på rådsmødet den 14.–15. maj 2001 at opfordre Kommissionen til at udarbejde forslag til forhandlingsdirektiver vedrørende en handels- og samarbejdsaftale med Iran. Denne opfordring efterfulgte en tilsvarende opfordring fra november 2000. Rådet understregede ved disse lejligheder, at forhandlingerne med Iran først skulle iværksættes efter en samlet vurdering af EU's forhold til Iran.

Præsident Khatami blev valgt i 1997 og genvalgt i 2001 på et reformprogram. Programmet er dog stødt på mange vanskeligheder som følge af magtkamp mellem reformtilhængere i regering og parlament og det konservative præsteskab. Iran var blandt de første lande til at fordømme terrorangrebene den 11. september 2001. Iran har efterfølgende bidraget konstruktivt i forhold til antiterrorkrigen og etableringen af en overgangsregering i Afghanistan. EU er Irans største samhandelspartner. Der afholdes politiske dialogmøder mellem EU (troikaen) og Iran under hvert formandskab, ligesom der er nedsat arbejdsgrupper eller afholdes ekspertmøder vedrørende energi, narkotika, flygtninge, handel og investeringer. Den politiske dialog omfatter globale emner (terrorisme, menneskerettigheder og masseødelæggelsesvåben), regionale emner (f.eks. Irak, Golfen, Centralasien og den mellemøstlige freds proces), samt bilaterale emner (narkotika, flygtninge, energi, handel og investeringer).

Irans politik i forhold til den mellemøstlige fredsproces giver anledning til nogen betænkelighed, bl.a. er der således indikationer af, at Iran aktivt støtter en række af terrorbevægelserne i området herunder navnlig Hizbollah, jf. Karina A-affæren.

På Det Europæiske Råds møde i Ghent i september 2001 blev der truffet principbeslutning om at styrke forholdet til Iran i lyset af behovet for et tættere samarbejde med en række lande med henblik på indsatsen mod terrorvirksomhed.

EU har både politiske og økonomiske interesser i at udbygge samarbejdet med Iran. En påvirkning af landet i retning af bedre forhold for så vidt angår demokrati og menneskerettigheder vil kunne bidrage til den indre stabilitet i Iran og dermed til at Iran bliver en mere stabil faktor i regionen. Store mængder narkotika fra Afghanistan passerer iransk territorium på vejen til de vestlige lande og ikke mindst Europa, ligesom Iran har et meget stort antal flygtninge fra Afghanistan og Irak. Landet har samtidig et væsentligt potentiale for at kunne udvikle sig til en betydningsfuld samhandelspartner for EU. Endelig vil Irans økonomiske potentiale kunne styrkes betydeligt, hvis der kommer en aftale om delingen af det Kaspiske Hav.

Det spanske formandskab ønsker at Rådet træffer beslutning om godkendelse af forhandlingsdirektiverne i første halvår af 2002. Formandskabet finder endvidere, at en samlet vurdering af EU's relationer til Iran tilsiger, at Rådet nu bør træffe beslutning om igangsættelse af forhandlingerne. Eftersom den endelige aftale muligvis vil kunne indeholde elementer af samarbejde vedrørende retlige og indre anliggende, der kan være omfattet af det danske forbehold, indeholder forhandlingsdirektiverne en henvisning til det danske forbehold herom.

Eftersom der er tale om en international aftale mellem EU, dens medlemsstater og et tredjeland har overvejelser om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet ikke været relevante i forbindelse med denne rådsbeslutning.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ved aktuelt notat forud for udenrigsministerrådsmødet den 20.-21. november 2000 og ved aktuelt notat forud for udenrigsministerrådsmødet den 9.-10. april 2001.